

PREPRAVNÝ PORIADOK

CESTNEJ NÁKLADNEJ DOPRAVY

JURMILKA, s. r. o. so sídlom v Košiciach, Pražská 4, 040 01, podľa §4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.56/2012 Z. z. o cestnej doprave

vydáva

PREPRAVNÝ PORIADOK CESTNEJ NÁKLADNEJ DOPRAVY

Časť I.

Základné ustanovenia

Článok 1

Úvodné ustanovenia

- (1) Tento prepravný poriadok obsahuje prepravné podmienky dopravcu potrebné na uzavretie prepravnej zmluvy.
- (2) Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je JURMILKA, s.r.o. Tešedíkova 16, 040 17 Košice, ktorá podniká v cestnej nákladnej doprave na základe koncesnej listiny č. OŽP-C/2007/07938-4/CR1.
- (3) Prepravou podľa tohto prepravného poriadku je premiestnenie vecí, nákladov, priemyselných tovarov a iných požadovaných druhov tovarov v medzinárodnej a vnútroštátnej cestnej nákladnej doprave.
- (4) Dopravca vykonáva cestnú nákladnú dopravu podľa tohto prepravného poriadku a tiež podľa medzinárodne platných dohôd, dohovorov a ich dodatkov a úprav týkajúcich sa dopravy, a to:
  - a, dohovor CMR
  - b, AETR európska dohoda pre prácu osádok vozidiel v medzinárodnej cestnej doprave

Článok 2

Druh prevádzkovej cestnej dopravy a rozsah poskytovaných dopravných služieb

- (1) Dopravca vykonáva nákladnú cestnú dopravu v tomto rozsahu:
  - a) vnútroštátna cestná nákladná doprava,
  - b) medzinárodná cestná nákladná doprava.
- (2) Charakter vykonávanej nákladnej cestnej dopravy
  - vozové zásielky,
  - kusové zásielky.
- (3) Za vozové zásielky sa považujú zásielky prepravované jednému prepravcovi (odosielateľovi alebo príjemcovi) jednou jazdou vozidla, ak ich hmotnosť je vyššia ako 2500 kg alebo bez zreteľa na jej hmotnosť:
  - a) ak je ňou využitá užitočná hmotnosť alebo ložný priestor použitého vozidla,

- b) ak sa podľa dohody s prepravcom vykonáva preprava zásielky zvláštnou samostatnou jazdou vozidla alebo preto, že povaha zásielky, prípadne vykonanie prepravy v požadovanej lehote si to vyžaduje,
  - c) ak sa nakladá alebo vykladá zásielka z prevádzkových dôvodov na dvoch alebo viacerých miestach. O jednu jazdu vozidla ide aj vtedy, ak dopravca z prevádzkových dôvodov preložil náklad na iné vozidlo.
- (4) Za dokládku sa považuje zásielka prepravovaná spoločne s inými zásielkami alebo pri takej jazde vozidla, ktorá by sa inak musela vykonať bez nákladu.

Článok 3

Vymedzenie prepravovaných vecí dopravcom

- (1) Dopravca vzhľadom na svoju terajšiu technickú základňu prednostne prepravuje vozové zásielky, ale vykonáva tiež prepravu kusových zásielok.
- (2) Druhy prepráv podľa technickej základne, najmä vozového parku
  - a) preprava nákladu na paletách,
  - b) papiera zvitkov,
  - c) preprava nebezpečných vecí,
  - d) preprava iných druhov tovarov na základe objednávok prepravcov.
- (3) Iné prepravy vykonáva na základe podrobných objednávok prepravcov.

Článok 4

Veci vylúčené z prepravy

- (1) Z prepravy sú vylúčené
  - a) veci, ktorých preprava je zakázaná všeobecne platnými právnymi predpismi,
  - b) nebezpečné veci triedy 1 (výbušné látky a predmety), triedy 6.1 (jedovaté látky), 6.2 (infekčné látky), triedy 7 (rádioaktívny materiál), triedy 8 (žieravé látky) podľa členenia stanoveného Európskou dohodou o preprave nebezpečných vecí cestnou dopravou (Dohoda ADR),
  - c) predmety, ktoré svojimi rozmermi alebo hmotnosťou vzhľadom na užitočnú hmotnosť, rozmery vozidiel a stav pozemných komunikácií, ktorých má byť pri preprave použito, sú nevhodné na preprave vozidlom dopravcu,
  - d) veci vysokej resp. ťažko vyčísliteľnej hodnoty (umelecké zbierky, starožitnosti a pod.).

- (2) Dopravca vzhľadom na svoju aktuálnu technickú základňu neprepravuje živé zvieratá.
- (3) Dopravca nevykonáva nadmerné a nadrozmerné prepravy, ktoré by si vyžadovali špecializovanú technickú základňu.
- (4) Ak bola podaná k preprave zásielka, ktorá je vylúčená z prepravy alebo jej preprava je povolená za zvláštnych podmienok, bez toho aby bola táto povaha zásielky dopravcovi oznámená alebo bola prevzatá taká zásielka k preprave na podklade nesprávnych alebo neúplných údajov, je odosielateľ povinný zaplatiť pokutu vo výške rovnajúcej sa trojnásobku dohodnutého prepravného za celovozovú zásielku.

Článok 5

Podmienky pristavovania vozidiel na nakládku a vykládku a rozsah spolupráce odosielateľa a príjemcu vecí s dopravcom

- (1) Dopravca ale aj odosielatelia a zasielatelia zabezpečia, aby boli zmluvne dohodnuté dopravné harmonogramy v súlade s Nariadením EP a Rady č. 561/2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy. Ide najmä o dodržiavanie doby prevádzky nakladacích miest odosielateľa a vykladacích miest príjemcu, dodržiavanie časov nakládky a vykládky tak, aby vodiči dopravcu mohli dodržiavať režim práce týkajúci sa doby jazdy, prestávok, denných a týždenných odpočinkov.
- (2) Zásielku alebo jej časť, ktorá podľa svojej povahy vyžaduje, aby bola počas prepravy a manipulácie chránená pred poškodením alebo stratou, je odosielateľ povinný podať k preprave v riadnom obale, zodpovedajúcim podmienkam v cestnej doprave.
- (3) Odosielateľ je povinný zabaliť riadne zásielku tiež vtedy, ak existuje nebezpečenstvo, že by bez obalu mohla počas prepravy spôsobiť pre svoje vlastnosti škodu osobám alebo na iných zásielkach a na dopravnom prostriedku, prípadne na iných zariadeniach dopravcu. Dopravca nepreskúšava, či zásielka svojou povahou vyžaduje obal, poprípade či použitý obal je riadny. Odosielateľ zodpovedá za škody, ktoré vznikli chybným alebo nedostatočným obalom počas prepravy na ostatných prepravovaných zásielkach alebo vozidle.
- (4) Odosielateľ je povinný zaistiť, aby obaly zásielky alebo jednotlivých kusov zásielky svojimi rozmermi, konštrukciou a pevnosťou umožňovali použitie paletizačnej a mechanizačnej techniky pri ložných prácach a preprave.
- (5) Odosielateľ je povinný označiť zásielku alebo jej jednotlivé kusy, ak to predpisuje tento prepravný poriadok alebo je to potrebné pre uľahčenie manipulácie so zásielkou alebo pre odstránenie nebezpečenstva jej poškodenia prípadne jej zámenny. Pri preprave kusových zásielok je odosielateľ povinný každú zásielku zreteľne a nezmazateľne označiť adresou odosielateľa a príjemcu. Pri označovaní zásielok obsahujúcich nebezpečné veci odosielateľ je povinný dodržať ustanovenia Európskej dohody o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR).
- (6) Pokiaľ povaha zásielky vyžaduje, aby s ňou bolo počas nakládky, prepravy a vykládky určitým spôsobom zachádzané alebo aby bola ukladaná v určitej polohe, je odosielateľ

povinný označiť každý kus zásielky manipulačnou značkou pre označovanie prepravných obalov podľa platných Slovenských technických noriem (STN) prípadne iných noriem (napr. IMO ak zásielka bude prepravovaná aj námornou dopravou).

- (7) Ak zistí dopravca pri prevzatí zásielky, že zásielka nevyhovuje podmienkam na balenie a označovanie tovaru, prepravu odmietne; ak odosielateľ výhradu dopravcu k baleniu a označovaniu zásielky zapísanú v nákladnom liste alebo inom prepravnom doklade potvrdí, môže dopravca zásielku prevziať k preprave.
- (8) Dopravca je oprávnený kedykoľvek preskúmať, či zodpovedá zásielka zápisom dopravcu v prepravných dokladoch (napr. dodacom liste, nákladnom liste). Preskúmanie zásielky na mieste nakládky alebo vykládky sa vykoná v prítomnosti najmenej jednej osoby, ktorá nie je pracovníkom dopravcu.
- (9) Ak zistí dopravca ešte pred výjazdom vozidla z miesta nakládky, že k preprave bola prijatá zásielka vylúčená z prepravy, je povinný ju vrátiť odosielateľovi a odosielateľ je povinný ju prevziať späť.
- (10) Ak sa zistí pri preberaní zásielky taká chyba, že by jej prepravou mohla byť spôsobená škoda na vozidle alebo na spolu prepravovanej zásielke, je dopravca oprávnený odmietnuť prijatie zásielky k preprave, ak bola chyba zistená až počas prepravy, jazdu preruší. Pri prerušení jazdy postupuje dopravca ako pri ostatných prekážkach pri preprave.
- (11) Odosielateľ zásielky je povinný dopravcovi odovzdať zásielku v stave spôsobilom na prepravu po pozemných komunikáciách. Ak zásielka nie je spôsobilá na prepravu alebo sa zistila jej chyba podľa ods. 10, dopravca môže jej prijatie na prepravu odmietnuť. Náklady spojené s pristavením vozidla na nakládku, zdržaním vozidla pri nakládke alebo náklady spojené s prerušením prepravy podľa od. 10 je povinný odosielateľ zásielky dopravcovi uhradiť.
- (12) Ak zásielka je zložená z veľkého počtu kusov, je dopravca povinný zisťovať ich počet, len vtedy ak to bolo s odosielateľom dohodnuté v prepravnej zmluve. Výsledok preskúmania je dopravca povinný zaznamenávať v nákladnom liste alebo vyhotoviť zápis.
- (13) Hmotnosťou zásielky sa rozumie hmotnosť nákladu vrátane paliet, prepravných skriň, kontajnerov a pod. a s manipulačnými a prepravnými pomôckami odosielateľa prevzatými zároveň so zásielkou.
- (14) Hmotnosť zásielky zisťuje odosielateľ a zodpovedá za tento údaj, ktorý sa uvádza v nákladnom liste alebo v iných sprievodných dokladoch.
- (15) Dopravca je oprávnený kedykoľvek preskúmať hmotnosť zásielky, hlavne ak má pochybnosti o správnosti tohto údaju zo strany odosielateľa. Hmotnosť zisťuje úradným vážením alebo výpočtom, ak je množstvo nákladu udané počtom jednotlivých rovnakých kusov alebo počtom merných jednotiek a hmotnosť jedného kusa zásielky alebo mernej jednotky je známa, prípadne zistená vážením.
- (16) Spôsob preskúmania hmotnosti a výsledok preskúmania zaznamenáva dopravca na všetky diely nákladného listu alebo iného prepravného dokladu, ktoré sú pri preskúmaní k dispozícii.

- (17) Odosielateľ hradí náklady spojené so zisťovaním hmotnosti zásielky (napr. úradné váženie a pod.) ak o zistenie hmotnosti požiadal dopravcu v prepravnej zmluve alebo ak sa odlišuje hmotnosť zásielky zistená dopravcom o viac ako 3 % od hmotnosti uvedenej odosielateľom.
- (18) Ak o zistenie hmotnosti zásielky požiadal príjemca, je tiež povinný hradiť náklady spojené so zisťovaním hmotnosti zásielky.
- (19) Odosielateľ v SR si je vedomý, že ak uvedie bez vedomia vodiča vozidla alebo jeho prevádzkovateľa, pri nakladaní tovaru prekročí najväčšiu prípustnú celkovú hmotnosť vozidla, najväčšiu prípustnú hmotnosť jazdnej súpravy, najväčšiu prípustnú celkovú hmotnosť prípojného vozidla alebo najväčšiu prípustnú hmotnosť pripadajúcu na nápravy vozidla, môže byť podľa zákona NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov sankcionovaný zo strany Policajného zboru.
- (20) Ak dopravca zistí prekročenie dovolenej hmotnosti nákladu resp. jeho zlé rozloženie zavinené odosielateľom ešte v mieste odoslania, je odosielateľ povinný vykonať vyloženie časti zásielky resp. jej preloženie. Ak to dopravca zistí až počas prepravy napr. z dôvodu nesprávnych údajov o hmotnosti zásielky, je oprávnený vykonať vyloženie časti zásielky resp. jej preloženie na účet a nebezpečie odosielateľa zásielky. O tom, že zásielka sa bude prekladať resp. časť vykladať je dopravca povinný informovať odosielateľa zásielky a tieto úkony je povinný zaznamenať aj v prepravnom doklade. Na prepravu vyloženej časti zásielky je odosielateľ povinný vystaviť samostatnú objednávku prepravy.
- (21) Odosielateľ je povinný presne špecifikovať v prepravnej zmluve miesto nakládky a vykládky (presnú adresu) a tiež oznámiť dopravcovi prípadne obmedzenia pre vjazd určitých nákladných vozidiel resp. v určitom čase na miesto nakládky resp. vykládky. Napríklad či miesto neleží v nízkoemisnej zóne, v zóne s obmedzeniami pre vjazd nákladných vozidiel s určitou celkovou hmotnosťou, s určitým zaťažením na nápravy a pod. Odosielateľ tiež je povinný uviesť dobu prevádzky príjemcu resp. v ktorom čase je možné vykonávať vykládku.
- (22) Nakládku vo všeobecnosti zabezpečuje odosielateľ a vykládku príjemca zásielky, pokiaľ sa dopravca s prepravcom nedohodol inak.
- (23) Nakladanie a skladanie nákladu na ceste je dovolené v SR len vtedy, ak to nemožno urobiť mimo cesty. Náklad sa musí zložiť a naložiť čo najrýchlejšie a tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky.
- (24) Osádka vozidla z hľadiska prepravnej zmluvy nemá povinnosť zabezpečovať nakládku a vykládku vozidla. Dopravca vykoná nakládku alebo vykládku len v prípade, ak má k tomu potrebné prevádzkové zariadenie a pracovníkov a je to v prepravnej zmluve výslovne dohodnuté a za dohodnutý príplatok k cene za prepravu. Osádka vozidla dopravcu z hľadiska predpisov o bezpečnosti práce nemôže používať manipulačné zariadenia dopravcov pokiaľ nebola z ich prevádzkou zaškolená a s písomným súhlasom dopravcov.
- (25) Odosielateľ je povinný vykonať včas všetky opatrenia nutné k plynulej nakládke a k ochrane zásielky pred poškodením. Prepravca (odosielateľ a príjemca) je povinný zabezpečiť podmienky pre bezpečnosť práce a pre hospodárne využitie vozidiel

- (34) Za čas zdržania dopravcu pri nakládke alebo vykládke sa považuje; pokiaľ nebolo v prepravnej zmluve dohodnuté ináč; čas od požadovaného času pristavenia vozidla dopravcu na nakládku alebo vykládku až po začatie nakládky alebo vykládky a každé dopravcom nezavinené prerušenie týchto prác vrátane vystavenie prepravných dokladov k zásielke. Za čas zdržania môže dopravca požadovať finančnú náhradu, ktorá by mala byť dohodnutá v prepravnej zmluve.

Časť II.

Spôsob uzavretia a platnosť zmluvy o preprave vecí vo vnútroštátnej cestnej nákladnej doprave

Článok 6

Základné ustanovenie k zmluve o preprave vecí vo vnútroštátnej cestnej nákladnej doprave

- (1) Ak si prepravu u dopravcu objedná podnikateľský subjekt a dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave bude sa riadiť ustanoveniami §§ 610-629 o zmluve o preprave vecí podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
- (2) Zmluvou o preprave vecí sa dopravca zaväzuje odosielateľovi, že prepraví vec (zásielku) z určitého miesta (miesto odoslania) do určitého iného miesta (miesto určenia), a odosielateľ sa zaväzuje zaplatiť mu odplatu (prepravné).
- (3) Dopravca je oprávnený požadovať, aby mu odosielateľ potvrdil požadovanú prepravu v prepravnom doklade, a odosielateľ je oprávnený požadovať, aby mu dopravca písomne potvrdil prevzatie zásielky.
- (4) Ak sú na vykonanie prepravy potrebné osobitné listiny, je odosielateľ povinný odovzdať ich dopravcovi najneskôr pri odovzdaní zásielky na prepravu. Odosielateľ zodpovedá za škodu spôsobenú dopravcovi neodovzdaním týchto listín alebo ich nesprávnosťou.
- (5) Ak nevyplýva zo zmluvy niečo iné, zmluva zaniká, ak odosielateľ nepožiadal dopravcu o prevzatie zásielky v čase určenom v zmluve, inak do šiestich mesiacov od uzavretia zmluvy.
- (6) Dopravca je povinný prepravu vykonať do miesta určenia s odbornou starostlivosťou v dohodnutej lehote, inak bez zbytočného odkladu. Pri pochybnostiach začína lehota plynúť dňom nasledujúcim po prevzatí zásielky dopravcom.
- (7) Ak je dopravcovi známy príjemca zásielky, je povinný doručiť mu zásielku, alebo ak má podľa zmluvy príjemca zásielku v mieste určenia vyzdvihnúť, oznámiť mu ukončenie prepravy.
- (8) Dokiaľ dopravca zásielku nevydal príjemcovi, je odosielateľ oprávnený požadovať, aby preprava bola prerušená a zásielka mu bola vrátená, alebo aby s ňou bolo naložené inak, a uhradí účelne vynaložené náklady s tým spojené.
- (9) Ak zmluva určuje, že pred vydaním zásielky dopravca vyberie od príjemcu určitú peňažnú sumu (zásielka na dobierku) alebo uskutoční iný inkasný úkon, platia primerane ustanovenia o bankovom dokumentárnom inkase (§ 697 a nasledujúcich zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník).

- (19) Ak viazne na zásielke niekoľko zádržných práv, má zádržné právo dopravcu prednosť pred zádržnými právami vzniknutými predtým.
- (20) Zádržné právo dopravcu má prednosť pred zádržným právom zasielateľa.

Článok 8

Zodpovednosť dopravcu za škodu na zásielke a za nedodržanie podmienok prepravy

- (1) Dopravca zodpovedá za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky alebo za jej poškodenie, ktoré vznikne od okamihu prevzatia zásielky na prepravu až do okamihu jej vydania, ako aj za prekročenie dodacej lehoty.
- (2) Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak stratu zásielky, jej poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty zaviniť oprávnený, príkaz oprávneného, ktorý nebol zavinený nedbalosťou dopravcu, vlastnou chybou zásielky alebo okolnosťami, ktoré dopravca nemôže odvrátiť a ktorých následky odstrániť nie je v jeho moci.
- (3) Dopravca sa nemôže dovoliavať v snahe zbaviť sa svojej zodpovednosti ani chýb vozidla použitého na prepravu, ani zavinenia alebo nedopatrenia osoby, od ktorej najal vozidlo, alebo jej zástupcov alebo pracovníkov.
- (4) Dopravca je s prihliadnutím na ustanovenia dohovoru CMR článku 18 ods. 2 až 5 oslobodený od zodpovednosti, ak strata alebo poškodenie vznikne z osobitného nebezpečenstva súvisiaceho s jednou alebo s viacerými z týchto skutočností:
  - a) použitie otvorených vozidiel bez plachiet, ak také použitie vozidiel bolo výslovne dojednané a poznamenané v nákladnom liste;
  - b) chýbajúci obal alebo chybný obal zásielky, ktorá je pre svoju povahu, ak nie je riadne balená alebo ak nie je balená vôbec, vystavená stratám alebo poškodeniam;
  - c) manipulácia, naloženie, uloženie alebo vyloženie zásielky odosielateľom, príjemcom alebo osobami konajúcimi za odosielateľa alebo príjemcu;
  - d) prirodzená povaha určitého tovaru, pre ktorú podlieha úplnej alebo čiastočnej strate alebo poškodeniu, najmä lomom, hrdzou, vnútorným kazením, vysychaním, unikaním, normálnym úbytkom alebo pôsobením hmyzu alebo hlodavcov;
  - e) nedostatočné alebo chybné značky alebo čísla jednotlivých kusov zásielky;
  - f) preprava živých zvierat.
- (5) Ak dopravca nezodpovedá podľa tohto článku za niektoré z okolností, ktoré spôsobili škodu, zodpovedá do tej miery, v akej okolnosti, za ktoré podľa tohto článku zodpovedá, prispeli ku škode.
- (6) Dôkaz o tom, že strata zásielky, jej poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty vznikli niektorou z príčin uvedených v dohovore CMR článku 17 ods. 2, patrí dopravcovi.
- (7) Ak dopravca osvedčí, že podľa okolností prípadu mohla strata alebo poškodenie zásielky vzniknúť z jedného alebo z niekoľkých zvláštnych nebezpečenstiev uvedených v dohovore CMR v článku 17 od. 4, predpokladá sa, že vznikli z týchto

nebezpečenstiev. Oprávnený môže však preukázať, že škodu nespôsobilo ani celkom ani čiastočne niektoré z týchto nebezpečenstiev.

- (8) Právna domnienka podľa predchádzajúceho odseku neplatí v prípade uvedenom v dohovore CMR článku 17 ods. 4 písm. a), ak ide o neobvykle veľkú stratu alebo o stratu jednotlivého kusu zásielky.
- (9) Ak sa preprava uskutočňuje vozidlom vybaveným takým zariadením, že zásielka je chránená pred vplyvom tepla, zimy, pred kolísaním teplôt alebo pred vlhkosťou vzduchu, môže sa dopravca dovolávať dohovoru CMR článku 17 ods. 4 písm. d) len v tom prípade, ak preukáže, že urobil všetky opatrenia, ktoré mu za daných okolností patria, pokiaľ ide o výber, údržbu a použitie týchto zariadení, a že sa spravoval osobitnými pokynmi, ktoré mu boli udelené.
- (10) Dopravca sa môže dovolávať článku 17 ods. 4 písm. f) dohovoru CMR len vtedy, ak preukáže, že urobil všetky opatrenia, ktoré bol podľa okolností povinný urobiť, a že sa spravoval osobitnými pokynmi, ktoré mu boli udelené.
- (11) Prekročenie dodacej lehoty nastane vtedy, keď zásielka nebola vydaná v dojednanej lehote, a pokiaľ lehota nebola dojednaná, keď skutočný čas prepravy s prihliadnutím na okolnosti a pri čiastkových nakládkach najmä s prihliadnutím na čas potrebný na zostavenie.
- (12) Oprávnený môže zásielku bez ďalších dôkazov považovať za stratenú, ak nebola vydaná do 30 dní po uplynutí dojednanej lehoty, a pokiaľ nebola lehota dojednaná, do 60 dní po prevzatí zásielky dopravcom na prepravu.
- (13) Oprávnený môže pri prijatí náhrady za stratenú zásielku písomne požiadať, aby bol bezodkladne upovedomený, ak sa zásielka nájde do jedného roka po vyplatení náhrady. Opodaní tejto žiadosti sa mu vydá písomné potvrdenie.
- (14) Do 30 dní po tom, čo dostal správu o nájdení zásielky, môže oprávnený žiadať, aby mu zásielka bola vydaná, musí však splniť záväzky vyplývajúce z nákladného listu a vrátiť prijatú náhradu, prípadne po odčítaní výdavkov, ktoré boli v nej zahrnuté; zachová sa mu však právo na náhradu škody za prekročenie dodacej lehoty podľa článku 23, prípadne 26 dohovoru CMR.
- (15) Ak oprávnený nepodal žiadosť podľa odseku 13 alebo ak nedal v lehote 30 dní pokyny podľa odseku 14, alebo ak sa zásielka našla až po uplynutí jedného roka po vyplatení náhrady, môže dopravca naložiť so zásielkou podľa práva platného v mieste, kde je zásielka.
- (16) Ak sa zásielka vydá príjemcovi bez toho, že by sa v zmysle podmienok prepravnej zmluvy vybrala dobierka, je dopravca povinný poskytnúť odosielateľovi náhradu škody až do výšky dobierky; proti príjemcovi má však právo postihu.
- (17) Ak odosielateľ odovzdáva na prepravu nebezpečnú zásielku, je povinný upozorniť dopravcu na presnú povahu nebezpečenstva, ktoré z tejto zásielky vyplýva, prípadne mu oznámiť, aké bezpečnostné opatrenia treba urobiť. Ak toto upozornenie nie je zapísané v nákladnom liste, je povinnosťou odosielateľa alebo príjemcu preukázať iným spôsobom, že dopravca vedel o presnej povahe nebezpečenstva spojeného s prepravou zásielky.

- (18) Dopravca môže nebezpečné zásielky, o nebezpečnej povahe ktorých v zmyslepredchádzajúceho odseku tohto článku nevedel, kedykoľvek a kdekoľvek zložiť, zničiť alebo zneškodniť, a to bez akejkolvek povinnosti nahradiť škodu; okrem toho odosielateľ zodpovedá za všetky výdavky a škody vzniknulé odovzdaním takej zásielky na prepravu alebo jej prepravou.
- (19) Ak dopravca má podľa ustanovení tohto Dohovoru CMR povinnosť nahradiť škodu za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky, vypočíta sa náhrada z hodnoty zásielky v mieste a čase jej prevzatia na prepravu.
- (20) Hodnota zásielky sa určuje podľa burzovej ceny, a ak nie je burzová cena, podľa bežnej trhovej ceny, a ak nie je ani burzová ani bežná trhovacia cena, podľa všeobecnej hodnoty tovaru rovnakej povahy a akosti.
- (21) Náhrada škody nesmie presahovať 25 frankov za kilogram chýbajúcej hrubej váhy. Frankom sa rozumie zlatý frank váhy 10/31 gramu a rýdzosti 0,900.
- (22) Okrem toho sa uhrádza dovozná clo a iné výdavky vzniknulé v súvislosti s prepravou zásielky, a to pri úplnej strate v plnej výške a pri čiastočnej strate pomerným dielom; iné škody sa neuhrádzajú.
- (23) Ak sa prekročí dodacia lehota a oprávnený preukáže, že škoda vznikla z tohto dôvodu, dopravca je povinný uhradiť škodu len do výšky dovozného.
- (24) Vyššiu náhradu možno požadovať iba vtedy, ak bola podľa článku 24 a 26 dohovoru CMR udaná cena zásielky alebo osobitný záujem na dodaní.
- (25) Odosielateľ môže, ak zaplatí dohodnutý príplatok k prepravnému, udať v nákladnom liste cenu zásielky prevyšujúcu hranicu určenú v článku 21 a v takom prípade nahrádza udaná cena túto hranicu.
- (26) Pri poškodení zásielky uhrádza dopravca sumu, o ktorú sa jej hodnota znížila; suma sa vypočítava z hodnoty zásielky určenej podľa článku 23 ods. 1, 2 a 4 dohovoru CMR.
- (27) Náhrada škody nesmie však presahovať:
- a) ak je poškodením znehodnotená celá zásielka, sumu, ktorá by sa vyplatila pri jej úplnej strate;
  - b) ak je poškodením znehodnotená len časť zásielky, sumu, ktorá by sa vyplatila pri strate znehodnenej časti zásielky.
- (28) Odosielateľ môže, ak zaplatí dohodnutý príplatok k prepravnému, udať v nákladnom liste sumu osobitného záujmu na dodaní zásielky pre prípad jej straty alebo poškodenia alebo prekročenia dodacej lehoty.
- (29) Ak bol udaný osobitný záujem na dodaní, môže sa nezávisle od náhrad škôd určených v článkoch 23, 24 a 25 dohovoru CMR požadovať náhrada ďalších preukázaných škôd až do sumy udaného záujmu na dodaní.
- (30) Oprávnený môže požadovať úroky z náhrady škody. Tieto úroky vo výške 5 % ročne sa počítajú odo dňa zaslania písomnej reklamácie dopravcovi, a ak nebola reklamácia podaná, odo dňa podania žaloby na súde.

- a) prijatím objednávky,
- b) ak ide o prepravu, ktorú nie je potrebné objednávať tak započatím prepravy,
- c) prevzatím zásielky k preprave.

(9) Objednávka je prijatá

- a) ak dôjde k ústnej alebo telefonickej dohode dopravcu a odosielateľa o rozsahu, čase, prípadne o spôsobe vykonania požadovanej prepravy alebo
- b) okamžikom, keď písomne, e-mailom, faxom alebo iným hodnoverným spôsobom potvrdenie dopravcom o jej prijatí došlo objednávateľovi; ak žiada odosielateľ takéto potvrdenie, je dopravca povinný vyhovieť,
- c) započatím objednanej prepravy dopravcom pokiaľ nebola objednávka prijatá podľa predchádzajúcich bodov.

(10) Ak vyhovie dopravca návrhu príjemcu zásielky na jej ďalšiu prepravu inému príjemcovi vzniká nová prepravná zmluva.

(11) Pri prijatí objednávky prepravy alebo uzavretí prepravnej zmluvy môže dopravca požadovať od objednávateľa prepravy zloženie zálohy až do výšky 80 % z dohodnutej ceny resp. predbežnej ceny za prepravu. Dopravca je povinný prijatie zálohy náležite potvrdiť a vystaviť požadované daňové doklady (napr. zálohovú faktúru).

(12) Až do vydania zásielky má odosielateľ právo dávať za podmienok ustanovených týmto prepravným poriadkom dopravcovi nové príkazy.

(13) Dopravcovi prislúcha dohodnutá odplata alebo ak nebola dohodnutá, odplata obvyklá v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na obsah záväzku dopravcu.

(14) Dopravcovi vzniká nárok na prepravné po vykonaní prepravy do miesta určenia, ak zmluva neurčuje za rozhodnú inú cenu.

(15) Ak nemôže dopravca dokončiť prepravu pre skutočnosti, za ktoré nezodpovedá, má nárok na pomernú časť prepravného s prihliadnutím na už uskutočnenú prepravu.

(16) Ak je v zmluve určený príjemca zásielky, nadobúda práva zo zmluvy, keď požiada o vydanie zásielky po jej dôjdení do miesta určenia alebo po uplynutí lehoty, keď tam mala dôjsť. Týmto okamihom prechádzajú na príjemcu aj nároky týkajúce sa škody na zásielke. Dopravca však zásielku príjemcovi nevydá, ak by to bolo v rozpore s pokynmi danými mu odosielateľom. V tomto prípade má naďalej právo nakladať so zásielkou odosielateľ. Ak určí odosielateľ dopravcovi inú osobu ako príjemcu, nadobúda táto osoba práva zo zmluvy tým istým spôsobom ako pôvodný príjemca.

(17) Prijatím zásielky preberá príjemca ručenie za úhradu pohľadávok dopravcu voči odosielateľovi za zmluvy týkajúcej sa prepravy prevzatej zásielky, ak o týchto pohľadávkach príjemca vedel alebo musel vedieť.

(18) Dopravca má na zabezpečenie svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy zádržné právo k zásielke, dokiaľ s ňou môže nakladať.

- (19) Ak viazne na zásielke niekoľko zádržných práv, má zádržné právo dopravcu prednosť pred zádržnými právami vzniknutými predtým.
- (20) Zádržné právo dopravcu má prednosť pred zádržným právom zasielateľa.

Článok 8

Zodpovednosť dopravcu za škodu na zásielke a za nedodržanie podmienok prepravy

- (1) Dopravca zodpovedá za úplnú alebo čiastočnú stratu zásielky alebo za jej poškodenie, ktoré vznikne od okamihu prevzatia zásielky na prepravu až do okamihu jej vydania, ako aj za prekročenie dodacej lehoty.
- (2) Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak stratu zásielky, jej poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty zaviniť oprávnený, príkaz oprávneného, ktorý nebol zavinený nedbalosťou dopravcu, vlastnou chybou zásielky alebo okolnosťami, ktoré dopravca nemôže odvrátiť a ktorých následky odstrániť nie je v jeho moci.
- (3) Dopravca sa nemôže dovolávať v snahe zbaviť sa svojej zodpovednosti ani chýb vozidla použitého na prepravu, ani zavinenia alebo nedopatrenia osoby, od ktorej najal vozidlo, alebo jej zástupcov alebo pracovníkov.
- (4) Dopravca je s prihliadnutím na ustanovenia dohovoru CMR článku 18 ods. 2 až 5 oslobodený od zodpovednosti, ak strata alebo poškodenie vznikne z osobitného nebezpečenstva súvisiaceho s jednou alebo s viacerými z týchto skutočností:
  - a) použitie otvorených vozidiel bez plachiet, ak také použitie vozidiel bolo výslovne dojednané a poznamenané v nákladnom liste;
  - b) chýbajúci obal alebo chybný obal zásielky, ktorá je pre svoju povahu, ak nie je riadne balená alebo ak nie je balená vôbec, vystavená stratám alebo poškodeniam;
  - c) manipulácia, naloženie, uloženie alebo vyloženie zásielky odosielateľom, príjemcom alebo osobami konajúcimi za odosielateľa alebo príjemcu;
  - d) prirodzená povaha určitého tovaru, pre ktorú podlieha úplnej alebo čiastočnej strate alebo poškodeniu, najmä lomom, hrdzou, vnútorným kazením, vysychaním, unikaním, normálnym úbytkom alebo pôsobením hmyzu alebo hlodavcov;
  - e) nedostatočné alebo chybné značky alebo čísla jednotlivých kusov zásielky;
  - f) preprava živých zvierat.
- (5) Ak dopravca nezodpovedá podľa tohto článku za niektoré z okolností, ktoré spôsobili škodu, zodpovedá do tej miery, v akej okolnosti, za ktoré podľa tohto článku zodpovedá, prispeli ku škode.
- (6) Dôkaz o tom, že strata zásielky, jej poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty vznikli niektorou z príčin uvedených v dohovore CMR článku 17 ods. 2, patrí dopravcovi.
- (7) Ak dopravca osvedčí, že podľa okolností prípadu mohla strata alebo poškodenie zásielky vzniknúť z jedného alebo z niekoľkých zvláštnych nebezpečenstiev uvedených v dohovore CMR v článku 17 od. 4, predpokladá sa, že vznikli z týchto

nebezpečenstiev. Oprávnený môže však preukázať, že škodu nespôsobilo ani celkom ani čiastočne niektoré z týchto nebezpečenstiev.

- (8) Právna domnienka podľa predchádzajúceho odseku neplatí v prípade uvedenom v dohovore CMR článku 17 ods. 4 písm. a), ak ide o neobvykle veľkú stratu alebo o stratu jednotlivého kusu zásielky.
- (9) Ak sa preprava uskutočňuje vozidlom vybaveným takým zariadením, že zásielka je chránená pred vplyvom tepla, zimy, pred kolísaním teplôt alebo pred vlhkosťou vzduchu, môže sa dopravca dovolávať dohovoru CMR článku 17 ods. 4 písm. d) len v tom prípade, ak preukáže, že urobil všetky opatrenia, ktoré mu za daných okolností patria, pokiaľ ide o výber, údržbu a použitie týchto zariadení, a že sa spravoval osobitnými pokynmi, ktoré mu boli udelené.
- (10) Dopravca sa môže dovolávať článku 17 ods. 4 písm. f) dohovoru CMR len vtedy, ak preukáže, že urobil všetky opatrenia, ktoré bol podľa okolností povinný urobiť, a že sa spravoval osobitnými pokynmi, ktoré mu boli udelené.
- (11) Prekročenie dodacej lehoty nastane vtedy, keď zásielka nebola vydaná v dojednanej lehote, a pokiaľ lehota nebola dojednaná, keď skutočný čas prepravy s prihliadnutím na okolnosti a pri čiastkových nakládkach najmä s prihliadnutím na čas potrebný na zostavenie.
- (12) Oprávnený môže zásielku bez ďalších dôkazov považovať za stratenú, ak nebola vydaná do 30 dní po uplynutí dojednanej lehoty, a pokiaľ nebola lehota dojednaná, do 60 dní po prevzatí zásielky dopravcom na prepravu.
- (13) Oprávnený môže pri prijatí náhrady za stratenú zásielku písomne požiadať, aby bol bezodkladne upovedomený, ak sa zásielka nájde do jedného roka po vyplatení náhrady. Opodaní tejto žiadosti sa mu vydá písomné potvrdenie.
- (14) Do 30 dní po tom, čo dostal správu o nájdení zásielky, môže oprávnený žiadať, aby mu zásielka bola vydaná, musí však splniť záväzky vyplývajúce z nákladného listu a vrátiť prijatú náhradu, prípadne po odčítaní výdavkov, ktoré boli v nej zahrnuté; zachová sa mu však právo na náhradu škody za prekročenie dodacej lehoty podľa článku 23, prípadne 26 dohovoru CMR.
- (15) Ak oprávnený nepodal žiadosť podľa odseku 13 alebo ak nedal v lehote 30 dní pokyny podľa odseku 14, alebo ak sa zásielka našla až po uplynutí jedného roka po vyplatení náhrady, môže dopravca naložiť so zásielkou podľa práva platného v mieste, kde je zásielka.
- (16) Ak sa zásielka vydá príjemcovi bez toho, že by sa v zmysle podmienok prepravnej zmluvy vybrala dobierka, je dopravca povinný poskytnúť odosielateľovi náhradu škody až do výšky dobierky; proti príjemcovi má však právo postihu.
- (17) Ak odosielateľ odovzdáva na prepravu nebezpečnú zásielku, je povinný upozorniť dopravcu na presnú povahu nebezpečenstva, ktoré z tejto zásielky vyplýva, prípadne mu oznámiť, aké bezpečnostné opatrenia treba urobiť. Ak toto upozornenie nie je zapísané v nákladnom liste, je povinnosťou odosielateľa alebo príjemcu preukázať iným spôsobom, že dopravca vedel o presnej povahe nebezpečenstva spojeného s prepravou zásielky.

- (31) Ak sumy, podľa ktorých sa náhrada škody vypočítava, nie sú vyjadrené v mene štátu, v ktorom sa platenie náhrady požaduje, uskutočňuje sa menový prepočet podľa bežného kurzu platného ku dňu a v mieste vyplatenia náhrady.
- (32) Ak strata zásielky, jej poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty pri preprave, na ktorú sa vzťahuje Dohovor CMR, môže viesť podľa príslušných právnych predpisov k uplatneniu mimozmluvných nárokov, môže sa dopravca odvolať na tie ustanovenia Dohovoru, ktoré vylučujú jeho zodpovednosť alebo ktoré určujú alebo obmedzujú rozsah náhrady škody.
- (33) Ak sa pri strate zásielky, pri jej poškodení alebo pri prekročení dodacej lehoty uplatnia nároky z mimoriadnej zodpovednosti proti niektorej z osôb, za ktoré dopravca podľa článku 3 dohovoru CMR zodpovedá, môže sa táto osoba tiež odvolať na tie ustanovenia Dohovoru CMR, ktoré vylučujú zodpovednosť dopravcu alebo ktoré určujú alebo obmedzujú rozsah náhrady škody.
- (34) Dopravca sa nemôže odvolávať na tie ustanovenia tejto kapitoly, ktoré vylučujú alebo obmedzujú jeho zodpovednosť alebo prenášajú dôkazové bremeno, ak bola škoda spôsobená úmyselne alebo takým zavinením, ktoré sa podľa práva súdu, na ktorom sa právna vec prejednáva, považuje za rovnocenné úmyslu.
- (35) To isté platí aj vtedy, ak sa úmyselného konania alebo zavinenia dopustili zástupcovia alebo pracovníci dopravcu alebo iné osoby použité dopravcom na uskutočnenie prepravy a ak títo zástupcovia, pracovníci alebo iné osoby konali v rámci svojich pracovných úloh. V takom prípade sa títo zástupcovia, pracovníci alebo iné osoby tiež nemôžu odvolávať, pokiaľ ide o ich osobnú zodpovednosť, na ustanovenia tohto článku.

Článok 9

Podmienky zmeny prepravnej zmluvy a odstúpenia od zmluvy

- (1) Až do vydania zásielky môže odosielateľ požadovať, aby doprava bola prerušená a zásielka mu bola vrátená, alebo aby s ňou bolo naložené inak po dohode s dopravcom a odosielateľ je povinný uhradiť účelne vynaložené náklady s týmto spojené.
- (2) Prijemca zásielky môže navrhnúť, aby mu bola vydaná na inom mieste vykládky.
- (3) Prepravné a ostatné náklady spojené s realizáciou zmeny prepravnej zmluvy podľa ods. 1 hradí odosielateľ a podľa ods. 2 príjemca.
- (4) O návrhu zmeny prepravnej zmluvy platia tiež ustanovenia čl. 7.
- (5) Ak po dojednaní prepravnej zmluvy zanikne potreba prepravy, je odosielateľ povinný oznámiť to bez meškania dopravcovi.
- (6) Ak bola preprava odvolaná až po výjazdu vozidla na dojednané miesto nakládky alebo vozidlo už bolo na takéto miesto pristavené a k podaniu zásielky k preprave nedošlo z príčiny na strane odosielateľa, prislúcha dopravcovi náhrada za vynaložené náklady s tým spojené.